



Hvordan kan
arkivansvaret og
behandlingsansvaret
plasseres når flere
virksomheter bruker
samme system

Anne Mette Dørum

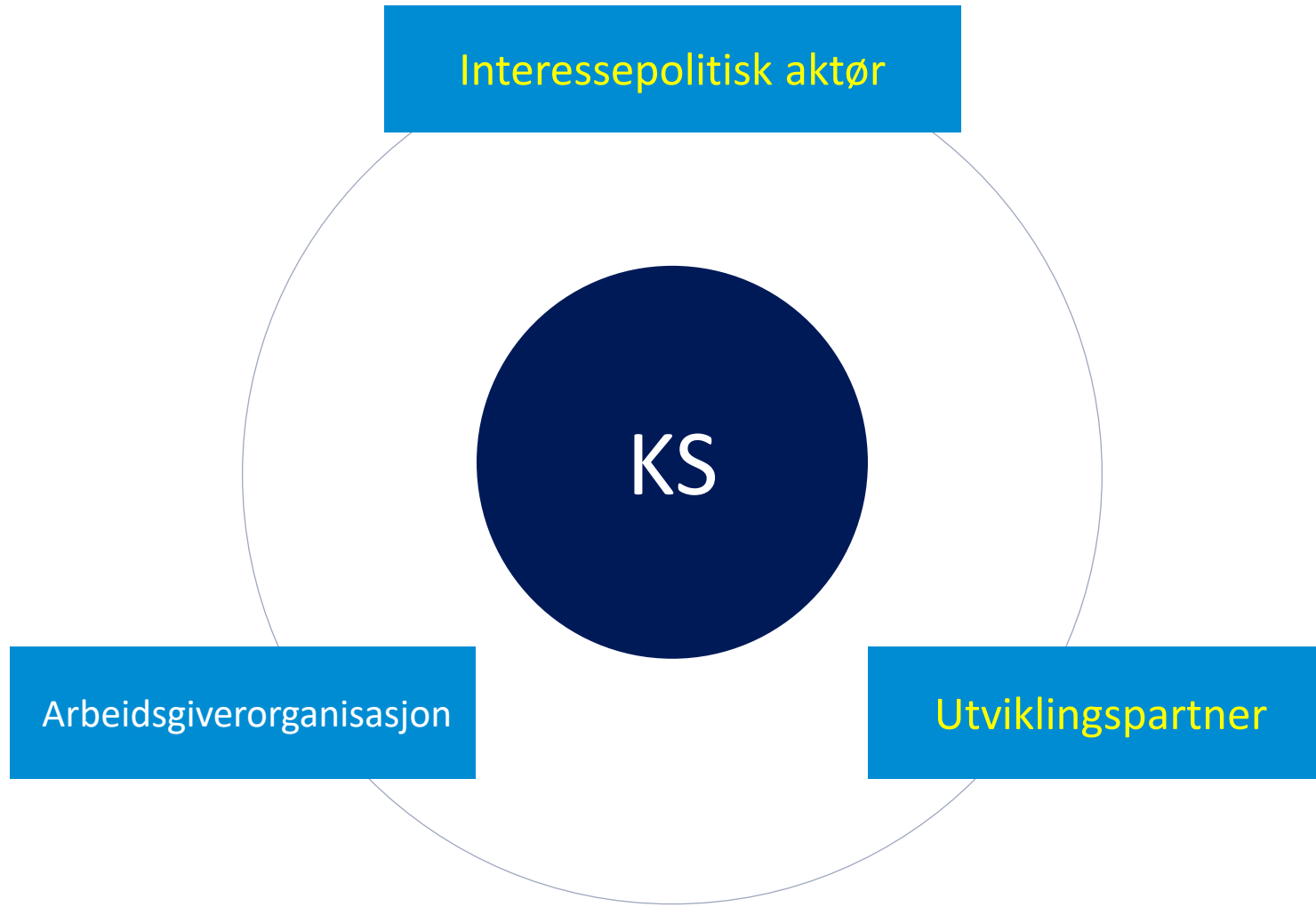
25.01.2023

Litt om meg selv

- Er æresmedlem i Norsk Arkivråd
- Har jobba med arkivfaglig spørsmål siden 1984
- Har vært arkivleder flere steder
- Har vært avdelingsdirektør i Riksarkivet
- Var ansvarlig for å lage Noark-5-standarden
- Har vært medlem i arkivlovutvalget
- ... og mye mer
- Er spesialrådgiver i KS siden desember 2012
- Er cand. mag. i arkiv-, bibliotek- og informasjonsvitenskap
- Er forvaltningsinformatiker
- ... og mye mer



KS – Kommunesektorens organisasjon – en medlemsorganisasjon med 3 roller



Mine perspektiver på digitalisering

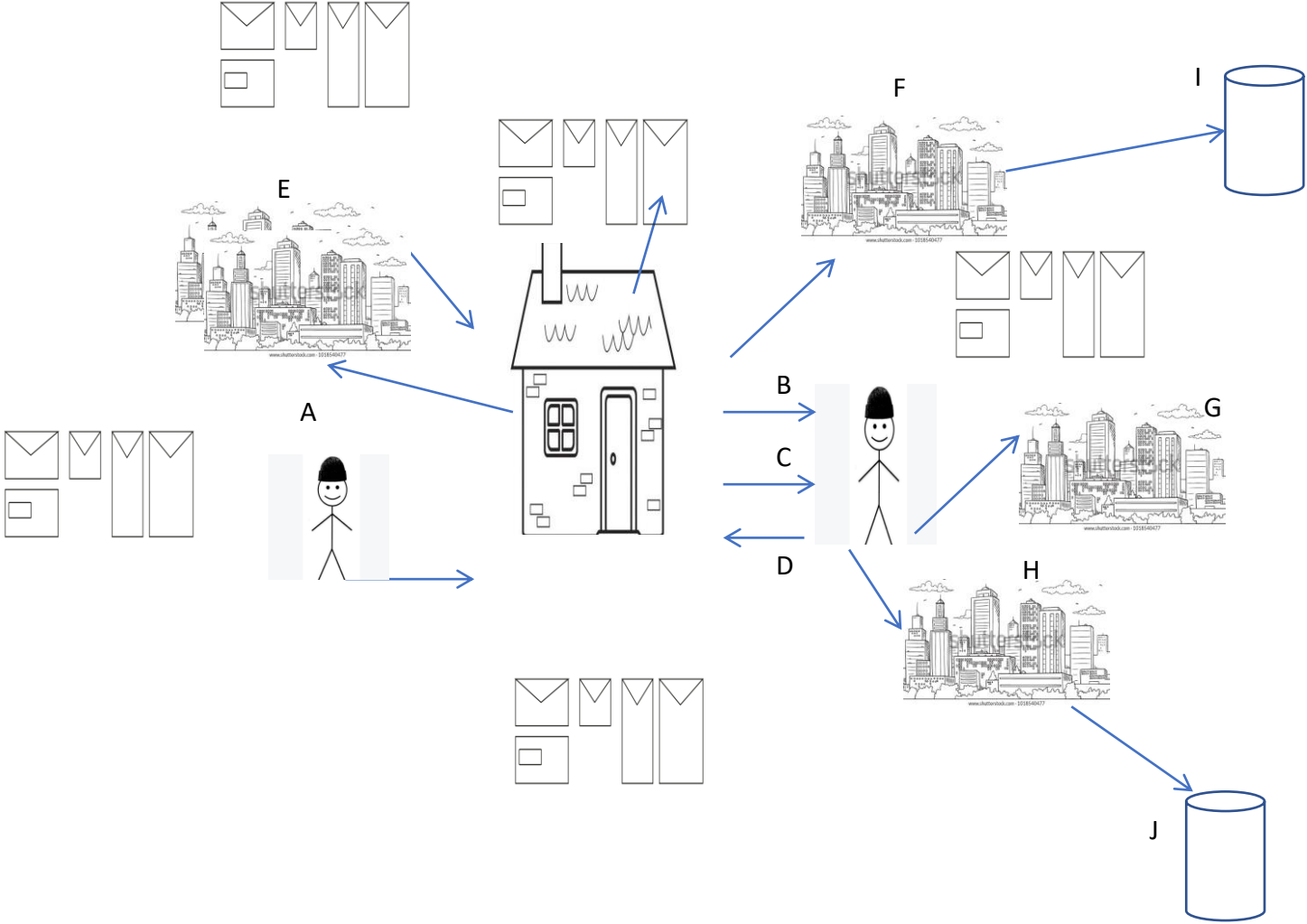
Informasjonsinfrastruktur

- Muliggjørende; åpner opp
- Delt; felles, brukes av flere
- Åpen; kan utvides
- Heterogen; sammensatt av ulike elementer, brukergrupper, lag osv.
- Sosio-teknisk; det sosiale aspektet ved teknologien
- Bygd på en installert base; det som allerede finnes

Rammeverk for digital samhandling (EIF)



Det tradisjonelle bildet for aktører og prosesser (den installerte basen)

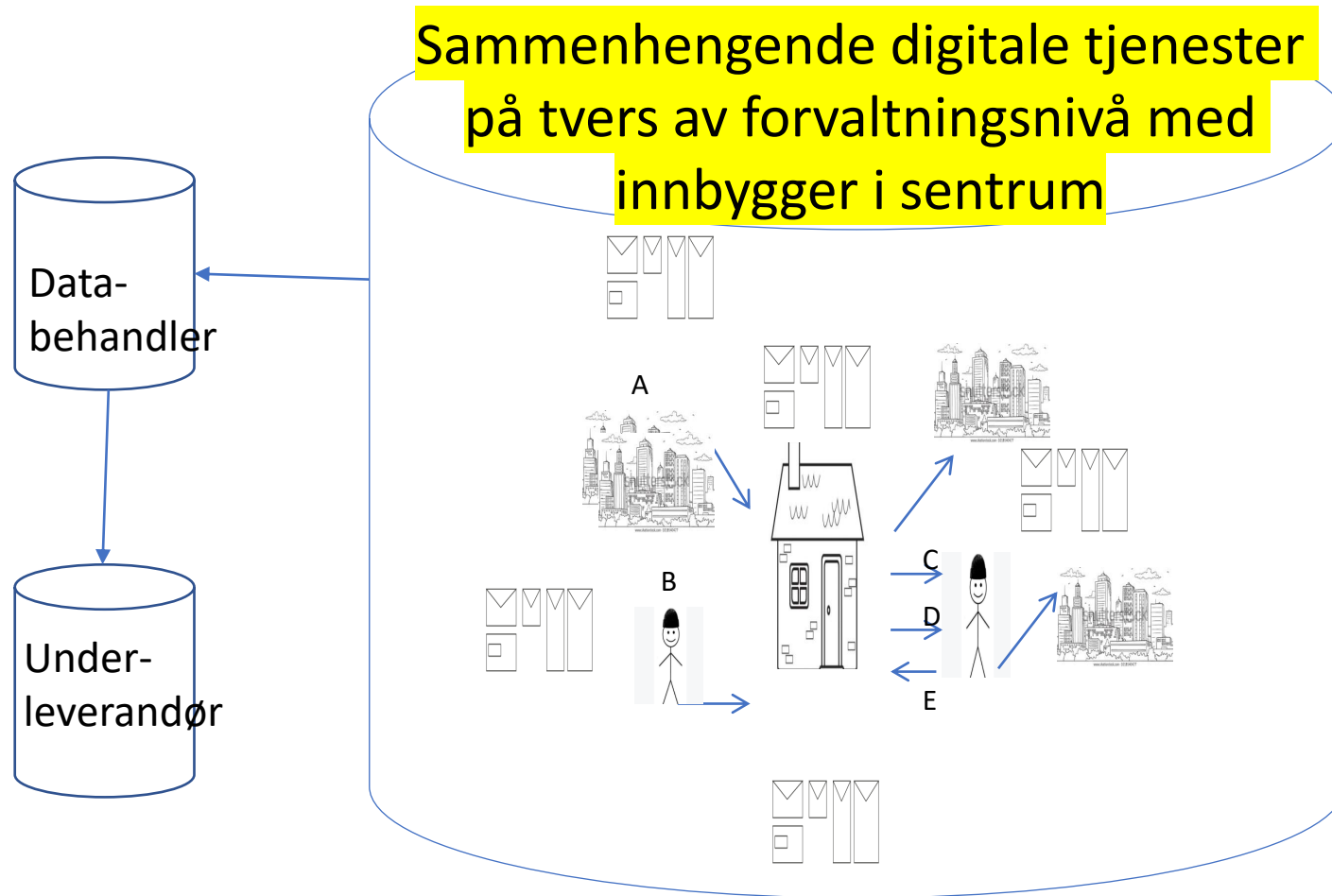


A-D: Korrespondanse med innbygger (den registrerte)

E-H: Korrespondanse med andre virksomheter (behandlingsansvarlige)

I-J: Databehandlere

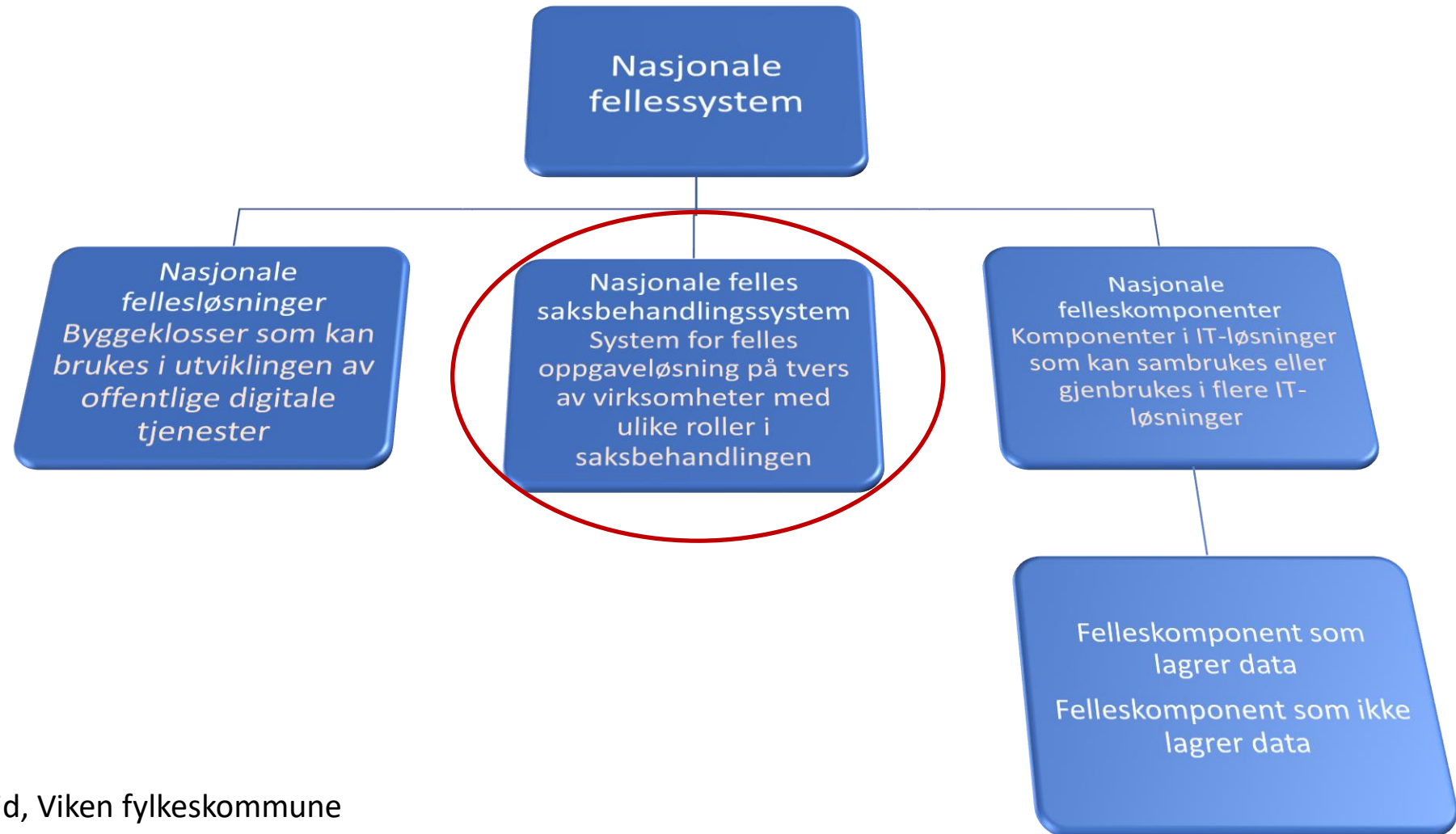
Det stadig mer reelle bildet av aktører og sammenhengende prosesser



Spørsmål å stille:

- Hvem er aktørene?
- Hva er aktørenes behandlingsgrunnlag for behandlingene?
- Hvem har hvilken rolle?
- Hvem har hvilket ansvar?
- Hva er formålet med behandlingen?
- Hva er midlene?
- Hvem fastsetter formål og midler?
- Hvilken avtale type er riktig?
- Hvem eier arkivet/arkivene?

Nasjonale fellessystem



Eksempler på nasjonale fellessystem

1. Nasjonale fellesløsninger:	Beskrivelse
1.1 Nasjonale felles systemer	Inneholder ikke bevaringsverdig informasjon. Ikke grunnlag for saksbehandling. Fiks Digiorden Doffin
1.2 Nasjonale felles saksbehandlingssystemer	Med felles saksbehandlingssystemer mener vi her elektroniske systemer for felles oppgaveløsning på tvers av virksomheter med ulike roller i saksbehandlingen. Saksbehandling slike system går ofte på tvers av forvaltningsnivå, eies av statlige virksomheter og inneholder dokumentasjon som er underlagt kravene til offentlig arkiv. Den kulturelle skolesekken (DKS) Digifin Regionalforvaltning.no Anleggsregister.no
1.3 Nasjonale felles komponenter	Definisjon: Felleskomponenter i offentlig sektor er felles "byggeklosser" for å kunne utvikle elektroniske tjenester. Eks. eID (Min ID (Idporten) BankID, Buypass, Commfides), digital postkasse, KS svarut/svar inn, plattformene Altinn, KS Fiks. (Sjekk hvem som oppdaterer virksomhetssertifikater, krypteringsnøkler) - Nasjonale grunndata og registre - Nasjonale plattformer - Diverse felleskomponenter - Nasjonale portaler/ læringsplattformer
1.3.1 Felleskomponent som ikke lagrer data	
a. Nasjonale grunndata og registre	Enhetsregisteret Folkeregisteret Matrikkel
b. Nasjonale plattformer	
c. Diverse felleskomponenter	eID (Min ID (Idporten) BankID, Buypass, Commfides) Digital postkasse, KS svarut/svar inn, KS FIKS Min side
d. Nasjonale portaler/ læringsplattformer	KS læring, SkoleSec.
1.3.2 Felleskomponent som lagrer data	
a. Nasjonale grunndata og registre	
b. Nasjonale plattformer	Altinn KS/ FIKS
c. Diverse felleskomponenter	KS/ FIKS: KS svarut/svarinn, Min kommune Postens signeringsløsning.
d. Nasjonale portaler/ læringsplattformer	

Takk til Anne Eid, Viken fylkeskommune

Hvem har ansvar for at personopplysningene behandles i tråd med Personvernforordningen?



Kommunevåpen Skiptvet kommune

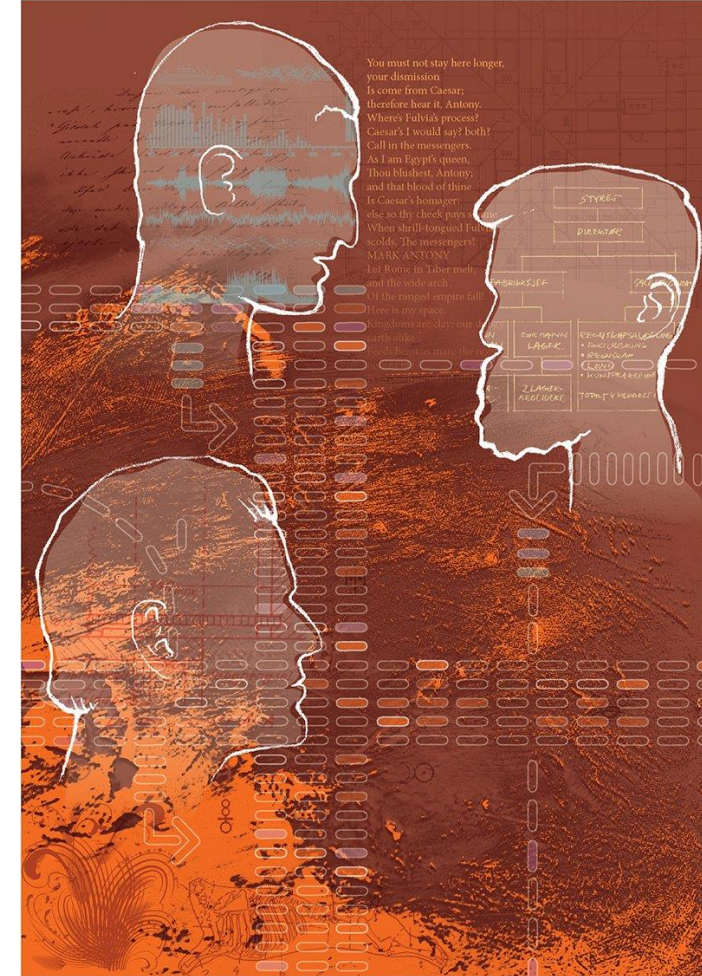
Kort om personvernforordningen (GDPR) - personopplysningssikkerhet

- Formålet er regler om (artikkel 1):
 - Vern av fysiske personers grunnleggende rettigheter og friheter, særlig ved behandling av personopplysninger
 - Fri utveksling av personopplysninger
- EU-forordning; pliktig for alle i EU/EØS å ta inn i nasjonal rett
 - Trådte i kraft i Norge 20.07.2018
- Viderefører tidligere tankesettet om personvern
 - personregisterloven (1978) og personopplysningsloven (2000)
- Mer omfattende og har strengere krav enn personopplysningsloven
 - Datatilsynet sa i 2017/2018 at PVF i hovedsak var det samme som popplyl
- PVF fastsetter «felles behandlingsansvar»
 - Dette er nytt i norsk lovgivning



Roller og ansvar etter Personvernforordningen

- Behandlingsansvarlig (PVF artikkel 4 nr 7)
 - Den behandlingsansvarlige bestemmer over personopplysningene «som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes».
- Databehandleren (PVF artikkel 4 nr 8)
 - Databehandleren opptrer på vegne av behandlingsansvarlige og kan bare behandle personopplysninger etter instruks fra behandlingsansvarlig «behandler personopplysninger på vegne av den behandlingsansvarlige».



Hva må behandlingsansvarlig ha oversikt over alltid?

Samtlige steg og aktører i behandlingen

«enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke»

Be-
handlings-
grunnlag

Organisa-
toriske
tiltak

IKT-
systemer

Avtaler

Arkitek-
tur

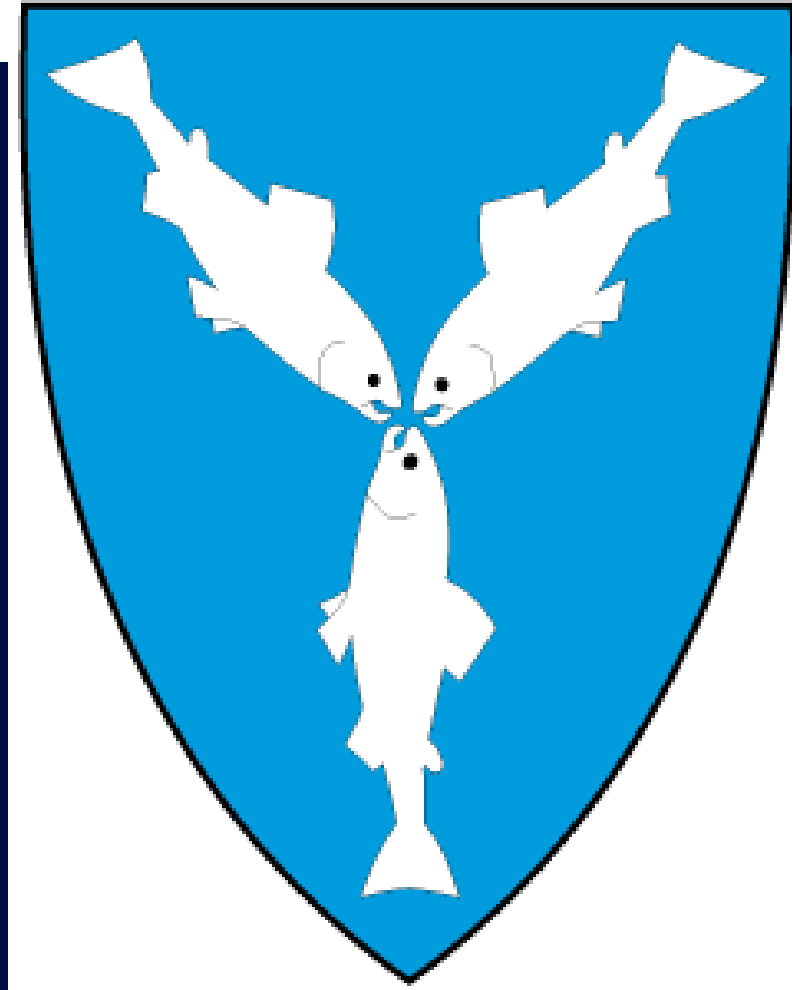
ROS

DPIA

Under-
leveran-
dører,
under-
under-
leveran-
dører osv

Tre typetilfeller av
samarbeidsrelasjoner

Tre typetilfeller av
avtaleform



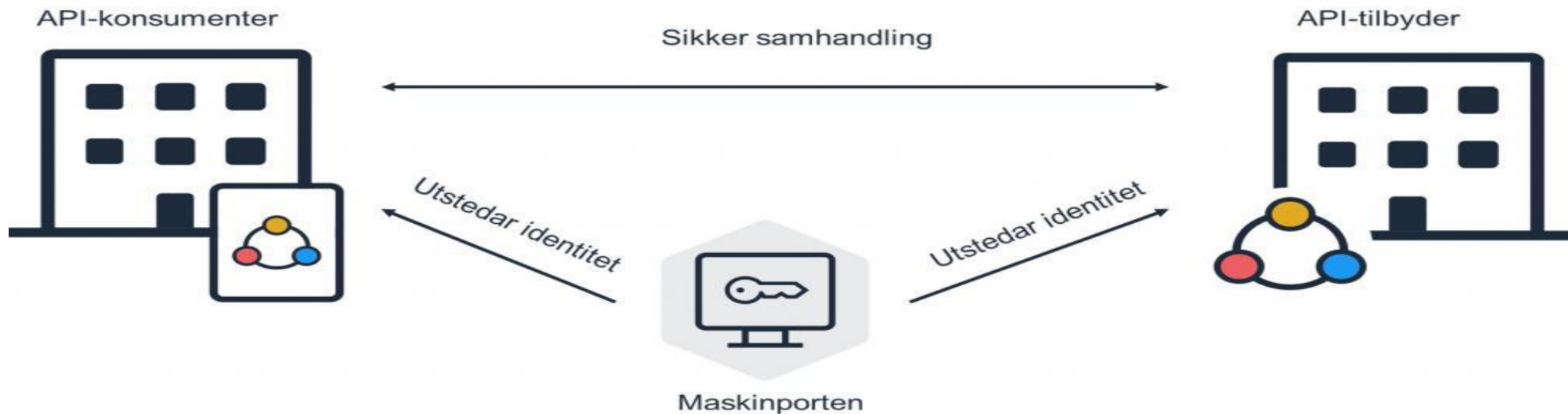
Kommunevåpen
tidligere Kvalsund kommune

1: Samhandling mellom behandlingsansvarlige (deling av data over et API)

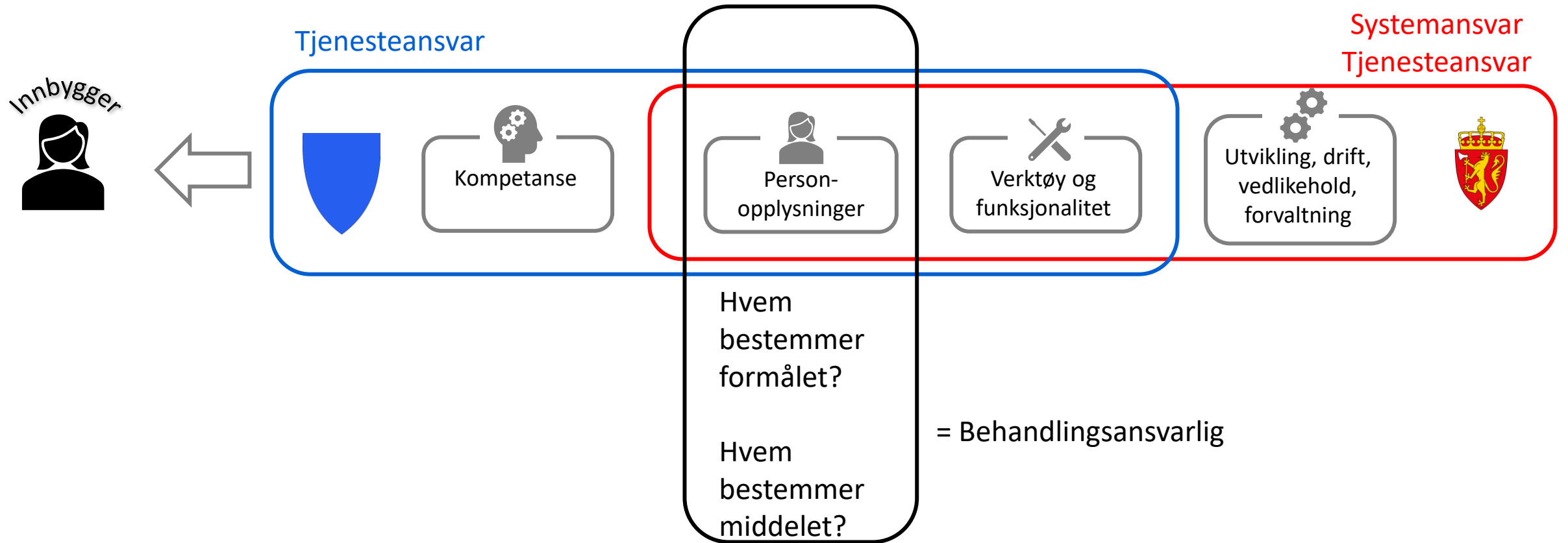
Behandlingsansvarlig

Bruksvilkåravtale

Behandlingsansvarlig



2: Felles behandlingsansvar – nytt med GDPR



Behandlingsansvar

En "ordning" som beskriver ansvar
– kan være felles behandlingsansvarsavtale

Behandlingsansvar

3: Behandlingsansvarlig – databehandler



Behandlingsansvarlig

Databehandleravtale

Databehandler (ev underleverandør)

Viderebehandling for arkivformål i allmennhetens interesse – er det en ny behandling?

[Dette reguleres bl.a. i GDPR artikkel 5 \(1\) \(b\) og 89 \(1\)](#)

- Viderebehandling for arkivformål i allmennhetens interesse, **anses ikke som uforenelig** med det opprinnelige formålet
- Opprinnelig formål: Behandlingsgrunnlag for å innhente, behandle, dele, tilgjengeliggjøre, gjenbruke osv data
- Viderebehandling (sekundært formål): Behandlingsgrunnlag for å bruke personopplysningene i en annen sammenheng og for et annet formål enn det opprinnelige
- GDPR [artikkel 89](#) setter en del vilkår:
 - Krav til at det etableres «**nødvendige garantier**» for å sikre de registrertes rettigheter og friheter
 - Krav til at det er innført tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre dataminimering, f.eks.
 - Anonymisering/pseudonymisering
 - Tilgangskontroll:
 - Hvem får se?
 - Hvor lenge får de se?

Hva så med arkivansvaret?

- **Forslag** til ny arkivlov § 5 Ansvar for arkivpliktig informasjon i felles system
 - «Offentlege organ som samarbeider om å løyse oppgåver i eit felles system, kan inngå avtale om kven av dei som skal ha ansvaret for at informasjon som blir danna i systemet, blir handtert i samsvar med lova her.»
- «Proveniensprinsippet er eit arkivfagleg prinsipp. Det er ikkje eit prinsipp som er meint å leggje føringar for, eller avgrensingar på, måten forvaltninga organiserer seg og løyser oppgåvene sine på. Ei fellesløysing som blir avlevert i sine enkelte delar, legg ikkje særleg godt til rette for dokumentasjon av dei prosessane som har gått for seg i systemet. Det medfører dessutan dobbeltarbeid og ekstra kostnader ved at dei same arkiva blir tekne vare på fleire stader eller sikra gjennom tungvinne prosessar.» (side 85 i høringsnotatet)
- Personvernforordningen pålegger inngåelse av avtaler («ordning») når flere virksomheter behandler de samme personopplysningene i en behandlingsprosess.

Avtalene om behandling av personopplysninger og behandling av arkiv bør henge sammen.

Avtale om etterlevelse av arkivlov og offentleglov kan inngå i avtalen om behandling av personopplysninger.



Ill.: Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet

Takk for meg
